proLékaře.cz | 24.11.2026

Webové okénko

Vážení uživatelé internetu,
v dnešním 64. pohledu do nitra medicínského internetu se pokusím prozkoumat heslo „mozkomíšní mok" resp. anglicky „cerebrospinal fluid". Google najde téměř 5 mil. odkazů. Bing jich ukáže prostřednictvím nového prohlížeče Edge asi 1,5 mil. Oba vyhledávače také nabízí vyhledávání podle upřesnění: vyšetření, složení, únik („leak"), bariéra, pleny atd.

Jednoduché animace cirkulace moku najdeme na YouTube https://www.youtube.com/watch?v=SDMO4vYkqdg nebo https://www.youtube.com/watch?v=asQo6cmOjd0. Podobné video si můžeme stáhnout na webu http://www.cerebromente.org.br/n02/fundamentos/circulation_i.htm. Videí a videoprezentací (např. http://www.slideshare.net/promotemedical/cerebrospinal-fluidcsf), které se nějak týkají mozkomíšního moku je na webu bezmála 25 tisíc.

Pro historiky neurologie („neuroarcheology") je na internetu k dispozici kapitola o likvoru z učebnice Clinical Methods z roku 1980 (http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK398).

Informace o mozkomíšním moku na serveru UpToDate (Wolters Kluwer)

http://www.uptodate.com/contents/cerebrospinal-fluid-physiology-and-utility-of-an-examination-in-disease-states#H1

Rozsáhlé, dobře strukturované, velmi podrobné informace s řadou vnořených stránek. Ke každé kapitole je na konci řada literárních odkazů. V záhlaví každého oddílu jsou uvedeni autoři i s afiliací (v prostředí internetu velmi cenná a ne příliš častá informace, která nám může velmi napovědět o relevanci zdroje). Bohužel jde o web s placeným přístupem a velká část obsahu je tak pro neautorizované čtenáře skryta. V přípravě je kromě angličtiny devět jazykových mutací.

Obsah ❶, Grafika ❶, Ⓟ/Ⓐ

Multimediální učebnice 3. LF UK: Likvor, hematoencefalická a hematolikvorová bariéra/ /Cerebrospinal Fluid, Blood-Brain Barrier and Blood-CSF Barrier

http://fblt.cz/en/skripta/regulacni-mechanismy-2-nervova-regulace/12-likvor-hematoencefalicka-a-hematolikvorova-bariera

Česky i anglicky psaný text pro pre- i postgraduální vzdělávání je přehledný, obsahuje několik obrázků a jednu jednoduchou animaci. Nemá žádné vnořené stránky či odkazy. Česká verze je na stejné adrese (jen vynecháme en za lomítkem domény).

Obsah ❷, Grafika ❸, Ⓟ/Ⓐ,Ⓒ

Cerebrospinal Fluid Analysis na stránkách American Family Physician

http://www.aafp.org/afp/2003/0915/p1103.html

Jde vlastně o článek ze stejnojmenného časopisu. PDF verze má šest stran vč. literatury. Jde o základní přehled pro všeobecné lékaře. Webová verze není nijak strukturovaná; podobně jako na PubMed lze stáhnout jednotlivé tabulky. Obsahuje 25 citací, které nejsou propojeny s informačními zdroji.

Obsah ❷, Grafika ❸, Ⓟ/Ⓐ

Neuropathology Web (Northeast Ohio Medical University)

http://neuropathology-web.org/chapter14/chapter14CSF.html

Jednoduchá neinteraktivní stránka, která je součástí širšího webu zaměřeného na neuropatologii. Obsahuje šest citací s prolinkem na PubMed. Základní postgraduální informace.

Obsah ❸, Grafika ❸, Ⓟ/Ⓐ

Na českém internetu lze najít některé víceméně správné rady pacientům, které se týkají lumbální punkce, stránky biochemických laboratoří (např. https://www.likvor.cz) a anonce knihkupectví na monografii olomouckých autorů Miroslava Kaly a Jana Mareše Lumbální punkce a mozkomíšní mok, kterou vydal v roce 2009 Galén (http://www.galen.cz/idistrik/vydav/?module=fulltext&page[book]=3625&page[search]=lumb%E1ln%ED+punkce).

prim. MUDr. Stanislav Voháňka, CSc., MBA
Neurologická klinika
LF MU a FN Brno
e-mail: svohanka@fnbrno.cz

Stránky převážně určené pro veřejnost (V), stránky zaměřené pro zdravotnické profesionály (P), za lomítkem je zkratka primárního jazyka.